

SCT. GEORGS GILDERNE I
SILKEBORG

Årgang 63

JANUAR 2015

Nr. 6

ARRANGEMENTER I FEBRUAR/MARTS 2015

Distriktet

Mandag 23/02/2015 Ikast Uge 9 arrangement

1.Gilde

Mandag 16/02/2015 Se Øksen side 6 Virksomhedsbesøg

Mandag 16/03/2015 19.00 Medborgerhuset Gildeting

2.Gilde

Torsdag 05/02/2015 19.00 Lunden Gildehal med
væbneroptagelse. Se opslag på side 5 i Øksen.

Torsdag 12/03/2015 17.30 Medborgerhuset Gildeting

3.Gilde

Tirsdag 17/02/2015 kl. 19.00. Virksomhedsbesøg på Vejdirek-
toratets besøgscenter, Nørreskov Bakke 2A.

Tirsdag 10/03/2015 18.00 Gildeting, Lunden, kl. 18.00

Kjellerup

Søndag 15/03/2015 Gildeting på Ædelgranen 4

Fælles julearrangement for alle gilderne og julemøde i 1. Gilde.

Sammen med de øvrige tre gilder i Silkeborg, samledes vi den 3-12 i Grønbæk Kirke til juleafslutning.

Sognepræst Ove Mandrup bød os velkommen til aftenens arrangement.

I den følgende times tid holdt præsten os fanget med den spændende historie om kirken, dens historik, og ikke mindst dens

betydning for Grønbæk og omegn.

Kirken er sognets ældste bygning fra år ca.1200. Placeringen centralt i Jylland, ca. midt mellem Viborg og Skanderborg, der dengang havde kongens store bevågenhed, Viborg på grund af Tingsted og Skanderborg p.g.a. Slottet og de omkringliggende skove, hvor kongen ofte kom på jagt.

Lokalhistoriker Chr. Kongensgård har nøje beskrevet egnen og dens historiske steder.

Her fandtes bl.a. 7 gravhøje, (er nu

væk), Erik Glippings Jagthytte, hvor han overnattede på vej til sit endeligt i Finderup Lade. I nærheden af jagthytten har der ligget en kongsgård. Over for kirken ligger Grønbæk Hospital, som er fra 1786, og som var en slags plejehjem for sognets enker og fattige. Det blev bygget af Chr. Fischer som ejede Allinggård og Silkeborg Slot. Hospitalet var det første af sin art i Danmark.

På Allinggård kom kongen ofte på jagt.

I dag ejes Hospitalet af foreningen ”Nyresyge”, hvor medlemmer kan komme på ferie med deres familier. Det er indrettet med faciliteter til dialyse, og der er aftaler med Viborg Sygehus og den kommunale hj. pleje, om hjælp og støtte under opholdet.

Ved Gudenåen løber Pramdragerstien hele vejen mellem Silkeborg og Randers, den havde stor betydning i forhold til transport af varer, især til Papirfabrikken i Silkeborg.

1 km. syd for kirken ved åen, lå Alling Kloster. Det blev bygget i 1256 og blev drevet af Benediktinermunke. Det mistede sin betydning efter Reformationen i 1536. Alling Skovgård, der også ligger ved Gudenåen, var også ejet af Fischerslægten. Den mest bemærkelsesværdige bygning ud over kirken er nok præstegården, der stammer tilbage fra 1756.

Den driftige præst Niels Hurtigkarl, der lod den opføre, (350 m²), var ud over præstegerningen, også arkitekt, teglbrænder og urmager. Han tegnede præstegården, opførte et teglværk og brændte selv alle stenene, forarbejdede alt træværket af træ fra Grønbæk skov, der var væltet i en storm.

Præstegården er i dag fredet, især p.g.a. de

unikke teglsten, der er 15 cm tykke og 53 cm lange.

I de første par hundrede år tilhørte kirken kongen, men omkring 1440 blev den overdraget til Alling Kloster, men efter reformationen kom den i Allinggårds eje, indtil den i 1907 overgik til selveje.

Kirken er i form og stil romansk, bygget af kvadresten, der er tilhugget af sten fra de omkringliggende marker. Den har som

Andreas, samt en krucifiksgruppe der stammer fra en gammel valfartskirke i Karup, der blev nedrevet i 1744.

Døbefonten er firkløverformet og en af de største i Dk, fremstillet i det 13. årh af den rødlige Hoburger marmor fra Gotland. Der er ingen dåbsfad, til gengæld er der altid vand i den, og der er ikke blevet skiftet, i de 20 år Ove Mandrup har virket som præst. Det bliver hele tiden fyldt op,

og der bliver taget prøver og analyseret på det, og det har indtil nu ikke givet problemer.

A p s i s h v æ l v i n g e n er udsmykket med freskomalerier fra ca. 1225. Motiverne viser den tronende Kristus i en såkaldt mandola indramning, omgivet af de fire "livsvæsener" englen, løven, oksen og ørnen. De fire figurer symboliserer samtidig de fire evangelister Mathæus, Markus, Lukas og Johannes.

Malerierne fungerer i dag som altertavle. De blev overkalket efter Reformationen, men blev synlige ved et tilfælde, da en pudsflage faldt ned og afslørede deres eksistens. I 1905 blev de afdækket under Nationalmusets bevågenhed. De er blevet

restaureret senest i 1956.

Prædiekestolen med lydhimmel er barok og stammer fra 1686, den er skænket af familien Fischer, der i tidens løb har skænket meget til kirken. Slægten ligger begravet på kirkegården. Ud over gaver til Grønbæk Kirke, har de også betænkt

den eneste landsbykirke i DK, en apsis med fire fritstående granitsøjler.

Tårnet er bygget til i ca. 1440, og er blevet forhøjet flere gange og sidst i 1938. Klokkerne stammer fra 1485, og er støbt til kirken. Kirken er indviet til Sct. Andreas.

I kirken ses b. a. også et krucifiks af Sct.

andre af egnens kirker bl.a. Svostrup og Gødvad, ligesom de har haft en kolossal stor betydning for hele området fra Silkeborg i syd til Viborg i nord.

Efterfølgende holdt Ove Mandrup en kort andagt med en prædiken over temaet fra 1.søndag i advent: ”Vær velkommen Herrens år”, som indgangen til et nyt kirkeår.

Herefter fortsatte 1. Gildes medlemmer til Ludvigslust, hvor Kira havde dækket fint op til os på 1.sal, med hvide duge og masser af levende lys. Vi fik serveret en Tapas tallerken, efterfulgt af kaffe med hjemmebagte småkager. Julesange, Quis og juleeventyr gav den rette stemning til

en god og traditionel juleafslutning.

Bo takkede den arrangerende gruppe for en dejlig aften, og vi ønskede hinanden en glædelig jul og godt nytår.

Ref. Kirstine Tagmos.

2. Gilde holder Gildehal med væbneroptagelse

Torsdag den 5. februar kl. 19:00 i Lunden.

”Vive la France”.

Traktementet består af ost og rødvin samt kaffe.

Deltagerpris 75 kr. pr. person. Drikkevarer købes særskilt.

Gruppevis tilmelding til Hanne Andersen på hmasilk@mail.tele.dk senest søndag d. 25. jan.

Bemærk den tidlige tilmelding.

....i parentes bemærket!

Fællesrådets ledelse har, inspireret af debatten i Øksen i det forgange efterår, fremsendt et forslag til vedtægtsændringer for Infolaugget. Af forslaget fremgår det, at indlæg af ”personlig karakter” ikke vil blive optaget.

Undertegnede økse-redaktionsmedlemmer finder det ikke rimeligt, at forholde gildebrødrene mulighederne for at kunne komme med personlige kommentarer til begivenheder i gilderne eller for den sags skyld andre debatrelevante områder. Vi vil derfor opfordre til, at den pågældende pas-sus stryges i forbindelse med de enkelte gilders behandling af forslaget på gildetingene.

Vera Nørgaard, Jytte Hahn, Gerda Madsen
Kirsten Tagmos og Niels P.F.Sørensen

JE SUIS
CHARLIE

Referat fra 2. Sct. Georg Gildes julemøde den 3. december 2014

I år begyndte julemødet i Grønbæk Kirke, hvor pastor Mandrup som omtalt i referatet fra 1. Gildes julearrangement, bød gilderne fra Silkeborg velkommen.

Efter arrangementet i kirken bevægede vi os alle i 2. Gilde til medborgerhuset på Højmarken, hvor den arrangerende gruppe serverede dejligt traditionelt julemad:

Sild med karrysalat

Fiskefilet med remoulade

Skinke med grønlångkål

Ribbensteg med rødkål

Ris a la mande

Der var også tid til en lille julequiz, hvor Tove Gadegaard blev den heldige vinder med 13 rigtige – det samme som Poul og Torben. Godt gået af jer alle tre.

I løbet af arrangementet blev der sunget flere af julen dejlige sange.

Der skal lyde en stor tak til den arrangerende gruppe for et rigtig hyggeligt julemøde.

Ref. Kirsten Secher

1.Gilde Virksomhedsbesøg

Mandag den 16. februar kl. 19.30

Virksomhedsbesøg på Silkeborg Kraftvarmeværk, Kejlstrup Tværvvej 14.

Driftsleder Jørgen Madsen vil sammen med Ove Hald løfte sløret for nutidens komplicerede produktions- og varmeforsyningsforhold, ligesom de vil fremvise det avancerede Kraftvarmeværk.

Aftenen slutter af med kaffe og kage.

Gruppevis tilmelding med navne, senest 9. februar til

jytteove@privat.dk eller 8683 6304.

Vær opmærksom på, at tilkørselsforholdene til Kraftvarmeværket er ændret p.gr.a. motorvejsbyggeriet.

Kejlstrup Tværvvej findes i den vestligste ende af Priorsvej eller ved fra ”Toyota-rundkørslen” at køre mod Nord af Sejling Hedevej, i rundkørsel dreje til højre af Høje Kejlstrupvej til ny rundkørsel, hvor der drejes til højre af Ebstrup Tværvvej, som rammer Kejlstrup Tværvvej.

PARADISET.

Mon ikke, der er forår i luften i midten af marts ?

Vi satser

Lejrudvalget beder gildebrødre fra alle gilder om at give et nap i Paradislejren en eller anden/ eller flere dage i uge 12, dvs. 16/3 - 20/3

Der skal ryddes op i området efter fældninger og storme, så der vil være brug for “ det tunge skyts “ i form af motorsave, men også brug for mange hænder til at slæbe i bunker, klippe m.m.

Arbejdet er ikke mere anstrengende, end du selv gør det !

Sæt allerede nu X i din kalender.

Send mig en mail eller ring til mig inden d.9.marts, så der kan laves en plan for operationen !

Der garanteres for en god arbejdsoplevelse -

På lejrudvalgets vegne

Ellen Schou. 86845994

Referat fra 3 Gildes Nytårsgildehal. 6. januar 2015.

Velkomst ved gildemester Annelie

Bonnichsen

Velkommen til gildebrødre og ægtefæller samt en særlig velkomst til distriktsgildemester Gerda Abildgaard.

Dagens navn: Hellig Tre Kongers Dag.

Begivenhed: Opfinderen Karl Krøyer hæver et sunket fragtskib ved hjælp af polyesterkugler. **Fødselsdag:** 106 f.Kr. Marcus Tullius Cicero. Romersk politiker, taler og skribent. **Dagens dødsfald:** Jack Ruby, som skød Lee Harvey Oswald, præsident Kennedys formodede morder.

En 25 års jubilar: Kære Mogens, du skulle have haft din salut d. 23 oktober i fjor. Heldigvis er du i dag til stede, nu er der ingen vej uden om. Gildet har haft glæde af dig siden 1982, du har holdt et par års pause og er genoptaget i oktober 1989.

Ifølge Emma Gad: Jubilarer er et krævende folk. De kræver stærk hyldelse af omverdenen. Et ordentligt jubilæum fejres selvfølgelig med gaver, Sammenspisning, deputationer og blomster, - samt ordensdekorationer for folk af betydning. Angående gaverne. Vores gave til dig, Mogens, det er samværet med os i aften. Sammenspisningen ville Emma Gad næppe have godkendt. Vi er ufine og lader jubilaren betale for sig selv. Tidernes ugunst!! Telegrammer: en lykønskingsmail fra gildemesteren. Deputationer: Lykønskings kø hos dig! Blomster: en smuk buket til dig fra højbordet. Ordensdekorationen: Det virkelige clou: Træd frem for højbordet og modtag din velfortjente sølvnål. Til din ære har vi arrangeret Händels Festfyrværkerimusik.

GM Gildemestertalen:

Tidligere tiders ro og hvile frem til 6.

januar kan nutiden ikke vente på. Ikke desto mindre slutter julen først med Hellig Tre Kongers Dag- i dag. Højtiden Hellig Tre Konger markerer, at de tre vise mænd, som ifølge den kristne tradition blev gjort til konger og kaldtes Baltazar, Melchior og Caspar- endelig fandt frem til Jesusbarnet, som de gav guld, røgelse og myrra skær. Ifølge vores kristne tro dannede ankomsten til Betlehem 6 dage inde i det nye år afslutningen på julen, som dermed varede 12 dage. Juleaften var således indledningen til julen, ikke afslutningen, som forretningslivet ser det. Efter helligdagsreformen i 1770 er dagen ikke mere officiel helligdag, men dato og betegnelse anvendes i kirkebogssammenhæng til at definere de efterfølgende søndage. I hjemmene tændte man tidligere et tre armet lys Hellig Tre Kongers Aften d.5. januar. Ofte sagde det bang, når de tre væger mødtes i én, der var nemlig støbt lidt krudt ind. Traditionen med fejring har overlevet et sted her i landet, nemlig på Ærø på den del af øen, som hørte til Ærøskøbing. Det skyldes, at øen til 1864 hørte til hertugdømmet Slesvig, således at denne del af øen var påvirket af traditioner sydfra. På denne del af Ærø havde skolebørnene frem til Kommunalreformen d. 1.januar 2007 altid juleferie til og med d.6. januar. Børnene har dog stadig en tradition Hellig Tre Kongers Aften med at klæde sig ud og ”Gå Hellig tre Konger” Dvs. de gik fra hjem til hjem for at blive inviteret indenfor på æbleskiver. Man fik dog kun de lækre æbleskiver, hvis man ikke blev genkendt! Denne aften skulle det være en særlig oplevelse at besøge Æreskøbing og gå rundt i gaderne omkring hotel

Ærøskøbing digtet "Hvordan skal vi nå frem til jul" fra 1984 siger Møllehave, at det handler ikke om at nå frem til jul, det handler om at julen når frem til os. Julen nåede frem til de hellig tre konger, som dermed markerer julens afslutning.

Januar er nu godt i gang, 6 dage gammel. Her slås det fast med syvtommer søm: januar er en sur måned, såvel når vi kigger

Vinter altså og et nyt år. Og hvorfor begynder et nyt år så med januar? Når året er startet så dårligt, hvordan kan det i grunden blive godt? Hvem opfandt egentlig januar? Det gjorde romerne. Januar er opkaldt efter guden Januarius, som ifølge den nordiske mytologi er guden for al begyndelse- ham med de to ansigter. Det ene kunne skue ind i

ud på vejret, som hvis vi kigger lidt på statistikker og kendsgerninger. Det usunde vejr med influenza med mere går især ud over ældre og svage, helt præcist dør 20 % flere i januar end i en gennemsnitsmåned. Middelttemperaturen er på nulpunktet, antal solskinstimer 43 i gennemsnit, kort sagt en havregrødsfarvet hverdag efter decembers julehygge. Problemramte par står i kø hos parterapeuterne i januar. Eksamensramte unge har opgaver og afleveringer i januar. Endelig har kreditkortet ovenpå en rødglødende december måned fået tømmermænd. Alt sammen prima grobund for depressioner.

fremtiden, det andet kiggede bag ud. Januar og februar skal være opfundet omkring år 700 f.Kr. Før den tid havde romerne kun 10 måneder. Året begyndte 1. marts. Vinteren var bare én lang, grå køre, livløs og ubehagelig. Navnene september, oktober, november, december er latinske og betyder d.7, d.8, d.9 og d.10. måned. Sakserne havde et mere rammende udtryk for den januar, vi trækkes med i de nordlige egne. De kaldte den ulvemåned – en pendant til ulvetimen, hvor såvel børn som voksne er trætte, sultne og forjagede. Ifølge folketroen er ulvetimen den time før daggry, hvor mennesker er særlig udsat for

mareridt og kriser.

Januar er et kritisk punkt, hvor man skal begynde på noget nyt, og al begyndelse er jo svær. Dog vil vi undgå at drukne i jammer, der er heldigvis masser af håb. Alle glæderne ligger foran os og venter. Vi vil vende blikket mod dem: Foråret, lyset, ferier f. eks. i varmere egne. Varme os ved at være et andet sted i tankerne. H.C: Andersen skrev i 1832 et digt, der hed ”Januar”. Det handlede om at se ud over januar, se frem til spirerne og våren, til sommeren og varmen.

Det nye år er som en togrejse gennem et ukendt land. Vi er netop stået af på endestation -14. Vi står på perronen med al den bagage, vi har med – på godt og ondt. Vi stiger ombord på toget, der skal bringe os igennem -15. Måske bliver bagagen lettere på denne rejse, måske bliver den tungere, måske bevares status quo. Vi vil ikke sidde alene i toget på rejsen. Vi ved ikke, om vi overhovedet får lov at være med på hele turen. Men et ved vi: Vi glæder os, vi er fulde af optimisme og forventning, vi vil få en chance for at ændre på noget, vi måske forsømte på den tilbagelagte tur. Vi ved, at rejsen ikke er i sort/hvid, men vil præsentere os for uendelig mange nuancer. Vi glæder os, ikke mindst fordi vi ikke skal sidde alene i toget. Vi har nogen at dele oplevelserne med, vi er en del af et fællesskab, der er nærvær og samvær, hvis vi selv vil. Selvfølgelig håber vi på god forplejning undervejs og behagelige opholdssteder. Ikke mindst godt helbred til at værdsætte det hele. Uanset hvad, turen må tages i den rækkefølge, den præsenteres for os. Vi kan med fordel notere os Søren Kierkegaards kloge ord: Det nye år står med sine udfordringer foran os; og selv om vi så går ind i det med nedbøjet sind, så går vi på ingen måde vejen med tomme hænder!

Jeg ønsker jer alle en god og behagelig rejse gennem 2015! Godt nytår!

5 minutter Skt. Georg ved Arne Clausen:

Arne fortalte om sine erfaringer med lastvogne, brændstoføkonomi og meget andet, som også privatbilister kunne have fordel af at have kendskab til.

Traditionen tro var aftenens traktement: Stjernes kud. Her efter hjemmebagt kage og kaffe.

Aftenens foredrag ved forhenværende Sirius-patrolje soldat Kaj Bach Pedersen.

Kaj fortalte meget levende og medrivende om sine 5 år nord for Polarcirklen. Om slædeturene med en makker og en flok hunde. Et nervepirrende møde med en isbjørn uden for teltet, hvor de havde overnattet. Et pletskud med kameraet blev det til! Derefter et pletskud med geværet, pelsning af dyret og rigeligt isbjørnekød til hundene

Billede: Skt. Georg og Dragen, i kunstneren Andrei Kolkoutines fortolkning.

(Ref. Gerda M)

Spejdermuseum - Sidste nyt.

Silkeborg Kommune har lige før Jul meddelt os, at da kommunen ikke er forpligtet til at yde bistand (stille lokaler til rådighed for Silkeborg Spejder- og Gildemuseumsarkiv), kan vi ikke få lokaler i den nu nedlagte Nordre Skole, når denne sandsynligvis bliver omdannet til en form for medborgerhus.

Vi får dog op til 2 år til at finde andre lokaliteter.

Bestyrelsen for spejdermuseet er allerede gået i gang med at finde anden løsning, som alene fremtiden kan vise resultatet af.

Asger Jorn-dagbøgerne.

I foråret 2014 blev Asger Jorn-spejderdagbog nr. 4 annonceret til salg på auktion. Med økonomisk støtte fra bl. a. Sct. Georgs Gilderne i Silkeborg (Spejdermuseet) og KFUM-spejderne i Silkeborg lykkedes det Silkeborg Kunstmuseum at erhverve dagbogen, så den kunne komme retur til Silkeborg, hvor den retteligen hører hjemme.

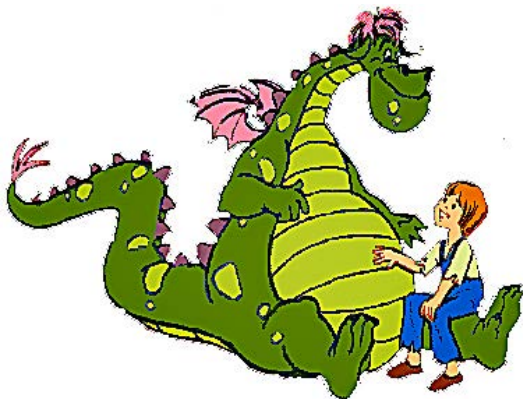
KFUM-spejderne i Silkeborg har efterfølgende finansieret digitalisering af alle 4 dagbøger, som i dag kan findes på adressen: www.silkeborggruppe.dk. Vælg Jorn. Og i 2 niveauer kan downloades et nyudarbejdet aktivitetsmateriale vedr. Jorn og sidst de 4 dagbøger, som der kan bladres i.

Årsmøde:

Silkeborg Spejder- og Gildemuseumsarkiv afholder årsmøde

Mandag den 23. februar 2015, kl. 19.00 i Medborgerhuset, Bindslevs Plads. med dagsorden i henhold til vedtægterne. Udførlig dagsorden udsendes senere.

John Hahn

1. Gilde

Mandag 20/04/2015 19.30 Paradislejren Sct. Georg Gildehal

2. Gilde

Torsdag 23/04/2015 19.00 Paradishytten Sct. Georgs Gildehal

3. Gilde

Fredag 24/04/2015 18.30 Lunden Sct. Georgs Gildehal

Kjellerup

Torsdag 23/04/2015 Blokhuset i Hald Sct. Georgs aften. Med ægtefæller

1. Gilde

Ny mail adresse:

Kurt Broesbøl: broesbol@outlook.dk

Udmelding:

Sofus Kristensen er udmeldt pr. 1. nov. 2014

3. GILDE

Jubilæer:

Klaus Erichsen 25 år den 5. februar 2015.

Villy Poulsen 25 år den 23. april 2015.

Øksen det kommende gildeår.

Til alles orientering er herunder opført tider for Øksens deadlines og hvornår Øksen udkommer.

	2014/15	
Øksen	Deadline	Udg.
7	23.02.	02.03.
8	07.04.	13.04.

Næste deadline: 23. februar 2015

Øksen nr. 7 udsendes den 02. marts 2015

Indlæg bedes sendt til Niels P.F. Sørensen, Håndværkervej 87, 8600 Silkeborg

E-mail: npfs@mail.dk

Dette nummer af Øksen er fremsendt pr. mail til alle kanslere 19.01.2015.

Bemærk - ny redaktør - ny adresse - ny mail